

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

Pot do prijatelja ni nikdar predolga

Jožico Gerden sva z Jožetom bežno srečala v Sloveniji na počitnicah. Ostala je v naši zavesti kot sopotnica, zato sva potovala dva tisoč kilometrov iz Lightning Ridgea do Mildure, da bi jo ponovno srečala in spoznala njeno družino. Mildura se nam je zdela prijetno mesto, ker smo tam srečali ljudi, ki so tako kot mi, zapustili Slovenijo, dom, prijatelje in družino.

V treh dneh se nisem mogla nagledati drobnih dragocenosti v Jožičinem domu, njenih slik, ki vzbujajo toplino, ljubezen, mir in sožitje. Obrazi so naši, vzdušje je domače. Dolenjsko narečje in izrazi, ki sem jih že skoraj pozabila. In Jožičin skrbni in prijazen mož. Pri Gerdenovih se zelo lahko počutiš doma.

Srečali smo tudi slovenska vinogradnika Lojzeka in Tilko Žagar. Po polnem poznanstvu pravi Tilka: kaj naj Vam še dam. Vina, rožmarina in lorberja, rozin in orehov nam je že zavila.

Najlepše Žagarjevo darilo je bil dolenski dialekt, ki ga je od očeta Lojzeka podedoval zgovorni sin Jože. In domačnost nasmeha in besed.

Ogledali smo si skrbno urejene sadovnjake, vinograde in domove. To je slika slovenske pridnosti in uspešnosti.

Ob štirih zjutraj smo se odpeljali iz čudovite Sunrise-e in od naših prijateljev. Opazovali smo čudovit sončni vzhod in spoznali, zakaj se ta pokrajina imenuje dežela sončnega vzhoda.

V mislih smo se zahvaljevali za vse, kar smo doživeli. Ko se srečujem z nepomembnimi problemi vsakdanjika, se spomnim, kako srečna sem, da imam vse tisto neprecenljivo, kar se ne da kupiti, predvsem prijatelje.

Smo, kar smo v očeh in v mislih tistih, ki jih imamo radi. Nič zato, če smo na tisoče kilometrov narazen, saj živimo v zavesti eden drugega. Nevidne niti slovenstva nas družijo, a še bolj nas povezuje skupna usoda. Duševna povezanost je bolj pomembna kot fizična bližina.

Hvaležni smo za ljudi, ki vedo, da smo in so veseli, ker smo, kar smo in, da živimo v njihovi zavesti.

Družina, prijatelji in zdravje so dragocenosti, ki jih ne bi zamenjali za vse dragulje sveta.

Včasih ljudje tarnajo, da se Slovenci radi med seboj prepiramo. V tako imenovanih prepirih samo izpopolnujemo dojemanje sebe in prijateljev in življenja. Seveda bi včasih lahko bolj popuščali in odpuščali, toda biseri se rodijo v bolečinah, dragulji se brusijo s trdimi diamanti. Iščemo dobrega nasprotnika, ki nam bo pokazal drugo plat medalje. Konstruktivna kritika nam pomaga rasti.

Ogledujem si grobove pokojnih sopotnikov in berem napise pod nagrobnim kržem: ljubljeni, v ljubeči spomin, nepozabni, skrbni dobri... Nazadnje ostanejo samo medsebojni odnosi. Nikjer ne piše, kaj in kako smo delali in koliko smo zaslužili in zapustili, za kaj smo se borili in pri čem smo uspeli. Na kraju poti so pomembni samo ljubeči sopotniki.

Dve domovini imamo, a zares se doma počutimo samo z drugimi avstralskimi Slovenci. Zavedamo se, da nas je vsak dan manj, a dokler nas je še kaj, se imamo s kom spominjati. Čeprav se zdijo poti v Avstraliji dolge, do prijatelja pot ni nikdar predolga.

Srečujemo se v mislih in iščemo drug drugega v Mislih. Jožici Gerden in njeni družini hvala za sprejem v domu in srcu.

Cilka Žagar

Včeraj, danes, jutri

Smo v prvem četrtletju leta 2003 – v času nemirov doma in po svetu. V vseh nas prevladuje skrb, kaj nam prinaša jutrišnji dan in vročina Iraka nas ne pomirja. Takšne ali podobne misli so spremljale človeka že iz daljne preteklosti do danes. Pozitivno mišljenje danes nam bo nudilo razumevanje in zadovoljstvo jutrišnjega dne med prijatelji in znanci ob družabnih srečanjih doma in v naših slovenskih organizacijah.

Pred kratkim smo praznovali 'Australia Day' z družbo prijateljev v Gellongu. Lepo je bilo na Corio pomolu, kjer smo delili misli v klepetu, se pogovarjali, sedeč, dobesedno na morju v dobri restavraciji.

Potovali smo tudi na petdnevni ogled počitniškega okolja Merrimbulle, Edna, Narooma, Batesman Baya, Gippslanda.

Taka potovanja, prenočišča in hrana v čudoviti naravi so nepozabni dogodek.

Kmalu gremo v Centralno Avstralijo, Cooper Peddy, Alice Springs, Ayers Rock...Cena je \$1200. Če želite z nami deliti veselje in radost prijetnih dni potovanja pokličite Heleno in Iva Leber ali Dragico Gomizelj.

V Melbournu smo imeli priložnost prisluhniti zvenketajočemu petju mladih kanadskih deklet zbora Plamen v slovenskih društvih, kjer smo se lahko srečali tudi s turisti iz Slovenije in še drugimi obiskovalci. V Slovenskem društvu Melbourne smo pozdravili Toneta Slaviča in njegovo ženo Malči, ki je v istem društvu, v letih 1966 - 1968, predsedoval. Sedaj živi že skoraj tri desetletja v Mariboru pod Pohorsko planino. Bila sta v gosteh hčerke Metke Škrobar v QLD, sina Janka in NSW in v Melbournu pri poznani družini Hojnik.

Z veseljem smo si ogledovali priprave na drugoletno praznovanje zlatega jubileja SDM. Predsednica Milena Brgoč s sodelavci pridno urejuje arhiv, 50 – let delovanja.

Ob takih priložnostih se zopet vprašamo, kaj

nam Slovincem prinaša jutrišnji dan?

Ustvarjanje preteklih let je za nami, dosedanje je v vzdrževanju in upravljanju, plesi in prireditve izgubljajo publiko, pred nami je jutri.

Osebnost sem predložila SDM ponudbo, da preuredimo celotni hrib v splošni hrib zgodovinskih dogodkov, zabavišč, mini golf prostora, kjer bi vsa splošna publika in mladina prišla z veseljem, da praznujejo življenjske dogodke od rojstnih dnevov naprej. Ogledali bi si ta 'Magic Mountain' z zgodovino športnih ali pravljicnih dogodkov, igrali mini golf, morda zaplavali v bazenu s toplo vodo in

Vesela slovenska družba pet dni na poti skupaj.

zaključili s slavnostno 'party', kar bi bil dober neprestani dogodek pod oskrbniškim vodstvom in v sklopu z zahtevami naravnega ohranjanja okolice.

Drugo idejo pa sem predstavila Svetu slovenskih organizacij pred dvema letoma: nujnost oskrbe starejših Slovencev. Naša delavna narava Slovencev ni nikoli premišljevala o zasluženem in družabnem, ne osamljenem počitku naše duše in telesa. Prišli smo nekoč sami, ustvarjali smo, vzgajali naše otroke in sedaj, ko nam pešajo moči, bi morali ponovno brezskrbno zaživeti v družbi vrstnikov. V seznanjanju z oskrbo ostarelih v Avstraliji sem marsikaj doumela in spoznala. Pred tremi leti je svetovna raziskovalna zveza za upokojece ugotovila, da se izredno hitro povečuje

starostno obdobje. V Canadi, Vancouvru so sklicali svetovni sestanek zainteresiranih za oskrbo ostarelih. Po vseh poročilih so ugotovili, da to ni več oskrba starejših, temveč so jo preimenovali v 'čas ponovnega zaživetja zemljanov', ker so življenjske dobe podaljšane in genetska nujnost ustvarjalne jesenske dobe življenja zahteva, da se spremeni in izbriše mišljenje končnega počitka. Stari starši so danes ponovni doprinos družinski in družbeni ustanovi, če jim je ponovno zaživetje v jesenski dobi možno.

Iz Vancouverskega kongresa sedaj počasi raste novi način sprejemanja staranja. Domovi za ostarele so se začeli spreminjati v letovišna počitniška naselja. Tam so hišice, stanovanja, počitniški bungalovi v lasti kupcev, starih nad 50 let starosti. Vse odmeva po počitniškem zaživetju: kavarne, restavracije, športni in zabavni prostori, prevozi za nakupovanja, celoletno plavanje, računalniške sobane, knjižnice, parki s sprehajalnimi stezami, cvetjem, potočki z mostovi, mini jezera, golf igrišča, balinanje...

Predvsem pa je zagotovljena 24 – urna varnost in zdravniška oskrba s pritiskom na gumb. Tako je na razpolago po zmernih cenah tudi mini market, osebno negovanje in prehrabena izbira, če mislite, da ne morete ali nočete kuhati sami.

Slišim, da takšne centre gradijo po svetu, med drugim tudi v Sloveniji, Sežani in drugod. Po vsem tem zaključujem, da smo mi slovenski izseljenci tukaj v tem času, da si to lahko privoščimo.

Takšna središča so na razpolago širom Melbourn in cene znašajo od \$100.000 do \$400.000. Odvisno od lokacije in velikosti. Skoraj vsa naša društva bi lahko nudila svojim članom takšna življenjska počitniška naselja. Na voljo so različna podjetja, ki gradijo stanovanja ali hiše in bi lahko odkupili zemljo, zgradili in potem prodali kupcem ali pa oni zgradijo in prodajo samo obstoječe objekte. Torej zakaj ne? Nikoli več plačevati davkov, nič več obnavljanja. Edini strošek je plačevanje uporabe plina, elektrike in telefona ter \$50 tedensko za vse stroške vzdrževanj, zabavišč in igrišč. V ceno je vključena tudi vsa oskrba v času vaše odsotnosti, v primeru, da odpotujete.

Socialni urad pod okriljem Slovenskega narodnega sveta pomaga Slovencem v stiski ali pa tudi z iskanjem sorodnikov ali znancev v Avstraliji ali Sloveniji.

Lansko leto smo upali, da bomo pravočasno našli sorodnike Steva Loporchia, da bi mu lahko našli sorodni kostni mozeg. Končno smo preko Zdravstvene službe v Sloveniji našli družino v Pliskavici na Krasu, od koder izhaja njegova mama. Oče pa je bil Tržačan. Pri iskanju je pomagal tudi slikar Marjan Miklavc. Toda bilo je že prepozno. Njegova žena mi je sporočila, da je Steven podlegel levkemiji po neuspešnem prejemu kostnega mozga. Vam hvala za skrb, njemu pa mirni počitek.

Helena Leber
za urad SNS in upokojencev

Vsako leto sodelujejo Slovenci iz Melbourn na viktorijskem marketu s svojo stojnico, kjer prikazujejo umetnost ročnih del, glasbena skupina pa predstavi slovensko narodno glasbo in pesem.

Tako smo v Melbournu praznovali 25. obletnico slovenskega jezika

Dvorana Sv. Cirila in Metoda v Slovenskem verskem in kulturnem središču je bila polna. Udeležili so se vsi predstavniki slovenskih organizacij, kulturni delavci in - z nekaj izjemami - vsi učitelji. Ko sem v dvorani in na stopnicah zagledala po dolgem času kak znan obraz, je bilo kot da je posvetil topli, sončni žarek.

Povabilu na prireditve se je odzval g. Bojan Bertoncelj, odpravnik poslov Veleposlaništva RS.

Najbolj prominenten avstralski gost je bil g. Bob Stensholp, poslanec za Burwood in parlamentarni sekretar pri Ministry of Treasury and Finance. Predstavljal je Victorian Multicultural Commission, ki je naš srebrni jubilej denarno podprla. Finančno je prireditev podprl Republike Slovenije

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, prav tako vse slovenske organizacije Viktorije. Vsi predsedniki so bili povabljeni in so se udeležili

prireditve: Peter Mandel (Svet slovenskih organizacij), Vinko Rizmal (Slovenian National Council), Lojzka Kuhar (Ivan Cankar, Gelong), Milena Brgoč (Slovensko Društvo Melbourne, Milan Ogrizek (Jadran, Diggers Rest), Slavko Blatnik (St. Albans). Štefan in Lucija Srnec sta v odstopnosti Lojzeta Kovačiča zastopala Društvo Planica (Springvale). Udeležili so se ravnatelj Victorian School of Languages, g. Frank Merlino, ki je pozneje predstavil najnovejšo VSL publikacijo Slovenian CSF and VCE Course Outlines, kot prvo od 43

načrtovanih jezikovnih publikacij. Potrudili so se, da pripravijo knjigo ob času za našo proslavo in tako izrazijo priznanje za pomemben prispevek slovenskega jezika šolskemu kurikulumu zadnjih 25 let. Proslave so se udeležile tudi tri moje kolegice, VSL Area Managers Venetia Kefalianos, ki je odgovorna za Princes Hill SC, Connie Bramble, ki me je nasledila kot Area Manager v Glen Waverley SC, ter Maree Dellora, ki je bila Area Manager odgovorna za slovenščino v University HS. S tem tednom je Maree nastopila mesto LOTE Manager pri Victorian Curriculum and Assessment Authority (VCAA). Prišla je tudi Therese Mercader, Manager LOTE Unit pri

Gospod Bojan Bertoncelj izročja priznanje gospe Ceferin.

Priznanje slovenske skupnosti iz Viktorije je Saši Ceferin izročil p. Ciril, darilo učiteljic in učiteljev pa Lucija Srnec, ki poučuje slovenščino že 29 let.

Anita Fistrič (na fotografiji v sredini govori na konferenci) in Alex ter Lidija Bratina (levo) so vsi s svojimi družinami redno udeleženi pri vseh kulturnih dogajanjih slovenske skupnosti v Melbournu.

Ministrstvu za šolstvo. To so bili za nas pomembni gostje, dobri prijatelji slovenskega jezika. Vsi so bili navdušeni nad programom in nad razstavo v konferenčni sobi Baragovega doma.

Kulturni program so pripravile Draga Gelt, Lucija Srnec in Sasa Ceferin. Po zamisli Drage Gelt, je bil organizacijski princip programa slovenska abeceda. Vsi nastopajoči so bili osebno naprošeni za sodelovanje in so v pesmi, plesu, igri in glasbi predstavili značilne elemente slovenske kulture, kot jo prikazujemo, poučujemo in nadaljujemo v Avstraliji. Nekateri so že dobro poznani v slovenski, pa tudi avstralski multikulturni javnosti.

Med njimi je bilo več maturantov: Veronica Smrdel, Roland Mrak, Eric Mrak, Barbara Smrdel, David Hvalica, Simon Grilj, Frank Petelin, Wendy in Christine Cestnik, Iris Dietner, Patricija Antauer, Andrew Bratina. Drugi so bili učenci slovenskega jezika - Maks Vojvoda, vodja ansambla Melodia, Simon Fistrič, pevski ansambel Proteus Anguinus, člani folklorne plesne skupine Iskra, Melissa Bratina, Natalija Postružin, Michelle Kohek. Nekateri že vrsto let s svojimi talenti

prispevajo k slovenski kulturi v Avstraliji in ni pomembne kulturne prireditve, kjer se ne bi odzvali in prispevali - Paul in Alenka Paddle, Fistričevi štirje - Lea, Simon, Michelle in Melissa. Ne smemo pozabiti Saše Srkulj in našega malega Mathew Bratina, ki poživi s svojim izrednim naravnim darom marsikatero slovensko prireditev. Prav tako je treba omeniti Lojzeta Jeriča, ki je pripravljen priskočiti, kadar je potrebno. Predvsem pa vemo, da je on tisti dedek, ki nauči malega

Mateja pesmice kot "Na oknu deva je slonela" ali "Moj očka so mi rekli, Oženi se moj sin".

Draga Gelt, ki je pripravljala program, je še dokončala povezovalni del programa z Veronico in Sašo, potem jo je pa napadla resna bolezen. Nastala je seveda panika. Vendar ne za dolgo. Po Draginem predlogu, sem zaprosila Anito Fistrič, da v zadnjem tednu prevzame priprave, vaje in odersko produkcijo. Takoj je pristala. Rezultat je bila izredna prireditev, brez vsakega zastoja ali kakršnegakoli kolcanja – gladko, profesionalno in lepo. Prav takšna požrtvovalnost in pripravljenost je vzrok, da je slovenska skupnost tako uspešna.

Utrip s konference - govori Jana Ceferin, na levi učiteljica Lidija Čušin iz Geelonga in na desni Silvia Žele.

Nekdanji učenci in prijatelji si ogledujejo razstavo.

Veronica Smrdel in Roland Mrak sta bila oznanjevalca in povezovalca pri maturantski proslavi v letu 1993 na Jadranu. Ko sta bila vprašana, da po 10 letih spet prevzameta to vlogo, sta bila takoj zato. Roland, ki je bančni manager v Sheppartonu, je moral celo precej daleč pripotovati in se je udeležil generalke že v petek zvečer. Oba mlada oznanjevalca sta imela kar obsežno vlogo in sta morala povezovanje točk programa skupaj uskladiti.

Težko si je predstavljati koliko dela predstavlja takšna velika produkcija, koliko telefonskih klicev, koliko ponovnih vaj, ko se nekateri ne morejo udeležiti in koliko skrbi. Poleg nastopajočih so se ob različnih časih vaj udeležili Lucija Srnec, Viki Mrak, Saša Ceferin, Anita Fistrič, John Golja in Metka Lenarčič.

S tem programom sem želela predstaviti slovensko kulturo in obenem našo mladino, ki to tradicijo nadaljuje. Ta namen se zrcali v programu, ki smo ga pripravili.

Tanja Ledwich (Brgoč) je ustvarjalno opremila novo knjigo.

Vsaka predvajana točka, začenši s slovensko himno je predstavljena v svojem pomenu in v okviru slovenske kulture.

Program se je začel z avstralsko in slovensko himno. V petju nas je vodil ansambel Proteus Anguinus. To priložnost sem uporabila, da pojasnim ozadje in pomen te pesmi, ki so jo ob neodvisnosti Slovenci izbrali kot svoje glasilo.

Program je vključeval elemente slovenske kulture, ki jo želimo podati našim otrokom, in ki jo poučujemo v slovenskih razredih. Tako je Draga Gelt priredila dramatizacijo prizora iz povesti Martin Krpan, ki je tipičen slovenski junak. Cankerjev spev o slovenski domovini je bil preveden tudi v angleščino. Prav tako slovenski moderni pesniki Edvard Kocbek in Ivan Minatti.

Oton Zupančič je predstavljen tudi kot pesnik otroških pesmi. Umetne slovenske pesmi sta predvajala Alenka in Paul Paddle, popularno slovensko pesem ansambel Proteus Anguinus in glasbeni ansambel Melodia. Izredno adaptacijo Venčka narodnih sta predstavili Wendy in Christina Cestnik. Zapeli sta tudi kompozicijo Christine Cestnik Wake for Air. Frank Petelin solo harmonikaš je zaigral lastno kompozicijo - Valček za očeta.

Proti koncu – črka V - je bil vključen Valentin Vodnik z njegovim Dramilom. Program je zaključil zbor Planika z izredno dovršeno izvedbo treh slovenskih umetnih pesmi.

Vsi nastopi so bili na izredni kvalitetni višini. Spraševala sem, kaj je bilo temu ali onemu najbolj všeč pri programu. Pravzaprav vse. Kakšen odličen harmonikar! Pa tisti dekleti, Wendy in Christina! In kako se že imenuje tista skupina, dve dekleti in dva fanta. Ah, Melodia! Izredno! Alenka in Paul s svojo Planinsko rožo! Ali nista bila oznanjevalca super?

Konferenca: Slovenski jezik in kultura – “izgubljena generacija” in prihodnost.

Pa zbor Planika! In tisti štirje, ki tako lepo pojejo! Sami superlativi. Na naše avstralske prijatelje so napravili velik vtis. Opazila sem tudi, da so v prvi vrsti vsi naši gostje vneto prebirali komentarje in informacije v natisnjem programu.

Ena glavnih točk prireditve je bila predstavitev jubilejne knjige Slovenian Language in Australia. Poleg zgodovinskega ozadja, fotografij in podatkov v knjigi spregovorijo tudi učitelji in učenci o tem, kaj jim je pomenilo učenje slovenščine. Lep spomin za učence. Lepo priznanje za trud, ki so ga učitelji vložili v dolgih letih delovanja z mladino. Tako je izšla ta knjiga kot spomenik njihovega dela in najvišje priznanje, ki sem jim ga mogla dati. S to knjigo pa imamo obenem tudi dokument, ki bo ostal kot trajen spomin v arhivih avstralskih in slovenskih knjižnic.

Za izredno lep in moderen izgled/designe knjige se imamo zahvaliti oblikovalki Tanji Ledwych Brgoč, ki je oblikovala ne samo ovojnico, ampak tudi vsebino knjige, tako da je razporeditev gradiva učinkujoča, okusna, elegantna in pestra.

K praznovanju 25 letnega dela je Aleksandra Ceferin dobila dve priznanji. G. Bojan Bertonec ji je izročil uradno priznanje in zahvalo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. Na koncu programa ji je p. Ciril Božič izročil priznanje vseh slovenskih organizacij in učiteljev s podpisi in pečati. Lucija Srnec ji je tudi izročila darilo

učiteljev, lepo kristalno vazo s posvetilom.

Za mene je ta prireditev predstavljala neponovljiv višek. Del vsega, kar sem počela za slovenski jezik zadnjih 25 let je dokončan – zelo zadovoljivo. Dovolj ljudi mi je čestitalo in pohvalilo program in knjigo, tako da mi je ostal topel občutek zadoščenja.

Omeniti moram še razstavo v Baragovem

domu, kjer smo razpostavili fotografije, razredne liste, dokumente, učno gradivo, razne publikacije, ter arhive Instituta od leta 1976 naprej.

Na koncu programa je Tilka Lenko držala srečolov. Bilo je okoli štirideset nagrad, večinoma last Instituta, in štirideset zadovoljnih ljudi je odneslo lepo nagrado. Gostje so bili povabljeni na razstavo, potem pa na večerjo, ki jo je lepo okusno pripravilo Društvo sv. Eme. Tri dolge mize so bile zasedene in število udeležencev se je še dolgo v večer pogovarjalo ob zvoku harmonike, ki jo je najprej igral Adrian Butinar, potem pa še Lenti Lenko.

Prireditve je posnel na video Matija Cestnik, zvočne posnetke Elica Rizmal, tako da bomo marsikaj lahko še slišali po radiu. Fotografiral je Ivan Lapuh. Posnetke bo mogoče naročiti.

Konferenca: Slovenski jezik in kultura – “izgubljena generacija” in prihodnost.

Konferenca v nedeljo popoldne v Baragovem domu predstavlja nove začetke in nove izzive. Udeležencev nas je bilo skupaj 28, kar lepo število, z ozirom na to, da nekateri do zadnjega niso vedeli zanjo. Nekaj jih je moralo odpotovati (4), drugi so imeli poroke, krste in podobno (3), tretji so bili bolni (3), eni so imeli nesrečo (4), drugi so prepozno zvedeli, pa jih zanima vedeti kaj več.

Zbralo se nas je dovolj veliko za živahno izmenjavo mnenj, in zadovoljivo sorazmerje med prvo in drugo generacijo.

Saša Ceferin je odprla konferenco. Referate so pripravili in predstavili Silvia Žele, Veronica Smrdel, Jan Novak, Roland Mrak (in absentia), Lenti Lenko, p. Ciril Božič in Eli Rizmal.

Predstavniki druge generacije so vsak iz svoje perspektive povedali, kaj so doživljali in dojemali, ko so rastle v Avstraliji kot otroci slovenskih staršev in kako gledajo nazaj na to svojo izkušnjo. Vsakemu referatu je sledila živahna debata, h kateri so vsi prisotni prispevali, s komentarji in s svojimi lastnimi izkušnjami in spomini.

Pater Ciril je prispeval statistične podatke o Slovencih v Avstraliji in nakazal mnoge možnosti, sodelovanja in izmenjav med Slovenijo in Avstralijo. Veliko tega nam sedaj omogoča - tudi finančno - domovina Slovenija. Potem je govorila Elica o pomenu slovenskega jezika in ohranjanja.

Nekateri udeleženci so se morali posloviti po dveh in pol urah, drugi so ostali še do sedmih.

Do nekkih zaključkov in načrtov ni prišlo, ker smo pač uporabili ves ta čas, da izmenjamo izkušnje in samo rahlo odpremo vrata v prihodnost.

Saša Ceferin je zaključila s tem, da je na kratko spregovorila o možnostih Instituta, o dejavnostih, ki jih lahko podvzame na podlagi internetnih projektov in raznih inicijativ.

Anita Fistrič je predlagala, da je naslednji sestanek po Veliki noči. Jana Ceferin je predlagala, da odpremo na Thezaurus nov Forum: Konference – Slovenian Language and Culture: the “lost generation and the future”. Saša naj postavi osnovo za nadaljno debato in predloge. Tako je dana priložnost, da vsi premišlujejo o predlogih in se vključijo v debato. Dober začetek za projekt: “the lost generation” and the future. Moram pripomniti še to. Za mene je jasno, da zelo malo naše druge generacije še govori slovensko, mnogo jih je, ki niti ne razumejo, ker njihovi starši niso hodili v slovensko skupnost, niti doma govorili slovensko. Vendar še mnogim od teh vzbudi želja po povezavi s slovensko kulturo. Te bi rada dosegla.

Kadar govorimo o ohranjanju slovenskega jezika, kadar pišemo članke v slovenščini, govorimo slovensko na radio programih, vseh teh

ne dosežemo. Štiri mesece sem govorila o 25. obletnici na obeh radio programih, pisala v Misli in v Glas Slovenije, slovensko in angleško. Poizkušala skupaj s sodelavci komunikacijo preko omrežja (networking) in osebnih kontaktov z drugo generacijo. Kljub vsemu temu, se je še prejšnji teden zgodilo, da nekdanji učenci, ki so vedeli za 25. obletnico in celo nastopali, niso vedeli ničesar o konferenci. V tem je pa res pravi problem. Seveda človek ne sme vreči puške v koruzo.

Matija Cestnik je večji del konference posnel na video kaseto, Elica Rizmal pa zvočno.

Inovacija je bila natisnjeni program, ki je bil pripravljen tako, da je bilo ob vsaki točki pojasнено v čem osvetljuje elemente slovenske kulture v Sloveniji in v Avstraliji.

Natisnjeni program je imel razlage in pomen raznih točk v kontekstu slovenske tradicije in kulture v angleščini, tako da je bilo mogoče slediti. Posebno navdušeni so bili naši avstralski gostje, ki so lahko iz pripravljenega programa razbrali pomen predstavitev slovenske kulture.

Zame je bil to velik dan, višek, ki je predstavljal sad večmesečnega dela, pogovorov in načrtovanja. Kot vedno pri takšnih dolgotrajnih pripravah je na koncu primanjkovalo časa in tu pa tam je nastopila panika. Knjiga, program so bili izdelani in odposlani v tisk v zadnjem trenutku, in so dospeli v Melbourne en dan pred prireditvijo. En teden pred proslavo je resno zbolela Draga Gelt, koordinatorica kulturnega programa. To je bil teden vaj za kulturni program in vseh končnih priprav. Anita Fistrič je bila kljub preobloženosti s svojim delom pripravljena priskočiti na pomoč in koordinirati vaje in tehnične priprave na prireditve.

Težko mi je presoditi prireditev samo, saj sem temeljito poznala vsako točko, sestavljala program. Vsi, s katerimi sem govorila pravijo, da je bilo izredno lepo.

Priprave so v zadnjem mesecu vključevale tudi vsebinsko dokončavanje, oblikovanje, tisk, naročnino in prodajo knjige Slovenian Language in Australia.

Aleksandra Ceferin